

Utvalg: Formannskap
Møtested: Kommestyre salen, Loppa Rådhus
Dato: 10.03.2020
Tid: 12:00

Forfall meldes til utvalgssekretær som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Stein Erland Thomassen	Leder	AP
Gørild Rydheim Henriksen	Nestleder	U
Maria Sotkajærv	Medlem	AP
Ståle Sæther	Medlem	H
Cato Kristiansen	Medlem	SV

UTVALGSLEDER: Stein Erland Thomassen
UTVALGSSEKRETÆR: Heidi Nilsen

Saksnr	Innhold	Lukket
PS 20/20	Arealplan for Loppa kommune - førstegangsbehandling	
PS 21/20	Referatsaker	
PS 22/20	Orientering/eventuelt	

Dato: 03.03.2020
Arkivref: 2018/455-0 / 141

Terje Haugen

terje.k.haugen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
20/20	Formannskap	10.03.2020

Arealplan for Loppa kommune - førstegangsbehandling

Sammendrag

Administrasjonssjefens forslag til vedtak:

1. I henhold til plan- og bygningsloven § 11-14 vedtas det å legge planforslag til kommuneplanens arealdel for Loppa kommune 2020-2030 ut til høring og offentlig ettersyn i sju uker.
2. Planutvalget godkjenner foreslåtte akvakulturanlegg i Frakkfjorden.
3. Rådmannen gis fullmakt til å foreta oppdateringer, redaksjonelle endringer og endringer som følge av politiske vedtak i sakens dokumenter før planforslaget legges ut til høring og offentlig ettersyn.

Vedlegg:

- Detaljert kart
- Komplette kart (men uten grunnkart)
- Kommuneplanens arealdel 2020-2031 Planbestemmelser
- Kommuneplanens arealdel 2020-2031 Planbeskrivelse med konsekvensutredning og ROS

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Folkemøter mai 2019 – kommuneplanens arealdel for Loppa kommune
- Kommuneplanens samfunnsdel 2016-2027, vedtatt i kommunestyret 3.september 2016.
- Planprogram for kommuneplanens arealdel, vedtatt i kommunestyret 21.juni.2018.

Saksutredning:

Saken gjelder behandling av planforslag for Kommuneplanens arealdel for Loppa kommune 2020-2031. Planforslaget fremmes til politisk behandling for utleggelse til høring og offentlig ettersyn, jfr. plan- og bygningsloven § 11-14.

Kommuneplanens arealdel er et strategisk styringsdokument, og legger føringer for arealbruken i kommunen.

Kommuneplanens arealdel har rettsvirkning og er et juridisk bindende dokument.

Kommuneplanens arealdel bygger på kommuneplanens samfunnsdel vedtatt av kommunestyret 3.september 2016, og er et virkemiddel for å sikre at arealbruken bidrar til å nå de mål som der er satt.

Kommuneplanens samfunnsdel har også en vedtatt arealstrategi som har gitt føringer for arbeidet med arealdelen.

Plankartet

Plankartet gir en rettslig bindende virkning for hva kommunens arealer kan nyttes til. Arealformålene vises i plankartet. Plankartet skiller mellom nåværende og fremtidige arealformål. Opparbeidede områder er i hovedsak vist som nåværende arealformål, mens fremtidig er områder som ennå ikke er bebygd eller områder hvor planformålet endres i forhold til tidligere vedtatte planer vises som fremtidige arealformål. Planbestemmelsene Til planen er det utarbeidet generelle og tematiske bestemmelser og bestemmelser tilknyttet forskjellige arealformål og hensynssoner. Disse er juridisk bindende.

Planbeskrivelsen

Planbeskrivelsen gir en beskrivelse av planens formål, målsetninger og strategier.

Konsekvensutredning og risiko og sårbarhet (ROS)

Kommuneplanens arealdel er omfattet av kravet til konsekvensutredning, jf. plan- og bygningsloven § 4-2 og forskrift om konsekvensutredninger § 6. Det er som følge av dette utarbeidet en konsekvensutredning av alle innkomne forslag. Konsekvensutredningen beskriver virkninger for miljø og samfunn av nye områder for utbygging, og vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder. Utredningen har gitt beslutningsgrunnlag for å vurdere om områder egner seg til foreslått arealbruk og har identifisert hva som kan gjøres for å avbøte negative virkninger.

Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) Plan- og bygningsloven § 4-3 stiller krav til gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) ved utarbeidelse av nye planer for utbygging. ROS-analysen viser risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. ROS-analysen er brukt for å vurdere om aktuelle områder er egnet for utbygging og om lokaliseringen av de nye arealene er hensiktsmessige med tanke på å unngå arealdisponering som skaper ny eller økt risiko og sårbarhet.

Medvirkning i utforming av arealdelen.

Det ble gjennomført folkemøter i uke 20 og 21, mai 2019 :

- Sør-Tverrfjord og Sandland, 14.05.2019
- Nuvsvåg og Tverrfjorden, 20.05.2019
- Bergsfjord, 21.05.2019

- Øksfjord og Øksfjordbotn, 21.05.2019

Det var et relativt godt oppmøte på alle folkemøtene. Det kom svært mange forslag og innspill på møtene. De som var relevante ble tatt med i det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Folkemøtet i Bergsfjord var lagt til skoletid og her deltok også ungdomstrinnet. Innspillene fra folkemøtene er samlet i rapporten «Folkemøter mai 2019 – kommuneplanens arealdel for Loppa kommune»

Planforslaget som nå legges fram for førstegangsbehandling formannskapet er resultatet av forslagene fra folkemøtene og arbeidet som er gjennomført i administrativ arbeidsgruppe og innleid konsulent.

Utdrag fra planprogrammet for kommuneplanens arealdel.

Innledning:

Loppa kommune har et samlet areal på 688 km². Landarealet er på 671 km², mens vannarealene utgjør 17 km². Størstedelen av kommunen ligger på fastlandet med bosettingen vendt mot Lopphavet. Sjøarealene har til alle tider vært svært viktige for sysselsettingen og næringsutviklinga i kommunen. Det er liten grunn til å tro at dette vil endre seg selv om anvendelsen av sjøarealene ikke er de samme i dag som tidligere.

2/3 av befolkningen bor i Øksfjord eller nær veien fra E6 til Øksfjord. Den øvrige delen bor spredt i resten av kommunen, og er avhengige av ferge eller hurtigbåt for å komme seg til Øksfjord og stamveinettet. Bergsfjord, Nuvsvåg og Sandland er de største stedene i disse områdene. Tidligere var dette gode områder for fiskerbonden. Nå er det tradisjonelle landbruket i kommunen avviklet, men kommunen er vertskap for ca. 10 000 rein i 4 – 5 sommermånedder.

Det er utfordrende å etablere gode kommunikasjonsløsninger mellom Øksfjord og Vestre-Loppa. Ferge eller hurtigbåt er de eneste kommunikasjonsløsningene og disse skal tilpasses videre transport fra Øksfjord. I kommuneplanens samfunnsdel er vei mellom Nuvsvåg og Vestre-Loppa prioritert. Dette er uansett et langsiktig mål, så det er viktig at gode sjøveis kommunikasjonsløsninger har høy prioritet i årene framover.

Formål med planarbeidet

Arealplanarbeidet skal utarbeides i henhold til plan- og bygningsloven. Loven regulerer mulighetene for å planlegge samfunnet slik som vi ønsker det. I praksis skal vi planlegge hvor vi skal bo og arbeide, hvor vi skal bruke fritiden, sikre god helse og ta vare på naturen. Dette skal skje ved at vi utformer de fysiske ressursene på en måte som er tilpasset mål og føringer i kommuneplanens samfunnsdel.

Arealdelen skal sikre bruk og vern av ressursene i kommunen. Det er derfor viktig at befolkningen får mulighet til aktiv deltakelse når planen skal utformes og synliggjøre sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Forutsetningene for å finne den riktige balansen mellom vern og utvikling krever aktiv medvirkning fra innbyggerne i kommunen.

Bakgrunn for nye planer

Den siste fullstendige kommuneplanen i Loppa kommune var «Generalplanen Loppa kommune» som ble vedtatt i 1976. Generalplanen inneholdt både en samfunnsdel og en arealdel. I 1988 ble det utarbeidet en kystsoneplan. Hovedgrunnen til at kystsonen planmessig ble behandlet adskilt fra de øvrige arealer i kommunen, var etableringa av lakseoppdrett og næringa sine behov for sjøarealer i fjordene. Disse arealbehovene kunne lett komme i konflikt med fiskerne sine behov for gode fiskeplasser i smule farvann. Selv om antallet fiskere er kraftig redusert og oppdrettsnæringa er i vekst, er dette fortsatt en utfordrende balansegang som må avklares i kommuneplanens arealdel. Etter dette ble arealdelen revidert i 2002. Revisjonen omfattet da både landarealene og kystsonen, med hovedfokus på kystsonen.

Den 3. september 2016 ble kommuneplanens samfunnsdel for 2016 – 2027 vedtatt i kommunestyret. Hovedmålet for planen er å stabilisere folketallet på over 1000 innbyggere. Hovedmålet skal være førende for alle andre planer i planperioden. Sammen med kommuneplanens arealdel vil disse to planene være kommunens overordnede styringsdokumenter.

Kommuneplanens samfunnsdel bygger på vedtatt planstrategi. Utarbeidelse av planprogrammet for arealdelen og senere selve arealdelen, vil fullføre dette overordnede arbeidet. Kommuneplanens arealdel skal gjelde for både sjø- og landarealene og erstatte både dagens arealplan og kystsoneplan. Loppa kommune vil da ha 2 styringsdokument for videre vekst og utvikling – kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. De overordnede planene skal være grunnlaget for 4-årige handlingsplaner som normalt samsvarer med valgperiodene. Disse planene skal rulleres hvert år.

Planprogrammet

Etter plan og bygningsloven § 4 - 1 skal det utarbeides et planprogram som sier hvordan arbeidet med kommuneplanens arealdel skal gjennomføres. Det er viktig at planprogrammet bygger på nasjonale, regionale og lokale føringer. Planprogrammet skal være konkret på hvordan arbeidet med arealdelen skal gjennomføres og hvilke områder som planen skal prioritere.

Gjennom arbeidet med arealdelen vil det komme inn uforutsette innspill som planen også skal ta hensyn til. Dette vil skje gjennom innspill fra enkeltpersoner, annen medvirkning og folkemøter.

Gjeldende arealplan

Gjeldende arealplan for Loppa ble sist revidert og vedtatt i 2002 og gjelder for sjø og landareal. Det var da en revisjon som omfattet sjøarealet, mens landarealet i all hovedsak ble videreført slik det ble vedtatt i 1996.

Den 3. september 2016 ble kommuneplanens samfunnsdel for 2016 – 2027 vedtatt i kommunestyret. Hovedmålet for planen er å stabilisere folketallet på over 1000 innbyggere. Hovedmålet skal være førende for alle andre planer i planperioden. Sammen med kommuneplanens arealdel vil disse to planene være kommunens overordnede styringsdokumenter. De overordnede planene skal være grunnlaget for 4-årige handlingsplaner som normalt samsvarer med valgperiodene. Disse planene skal rulleres hvert år.

Endringene i folketallsutviklingen fra 2016 som er gjengitt i samfunnsdelen, samsvarer i stor grad med oppdaterte tall fra februar 2020. Innbyggertallet per 31.12.2019 er 917, mens prognosene for 2020 var 879 da samfunnsplanen ble vedtatt. Med middel vekst etter dagens framskrivinger fra Statistisk sentralbyrå er forventet folketallsutvikling 737 (708) innbygger i 2030 og 587 (588) innbyggere i 2040 (tall fra samfunnsdelen per 2016 i parentes). Prognosene med en stadig eldre befolkning, etter middels vekst ved framskriving av andelen eldre, vil det være 268 personer over 65 år i 2040; tilnærmet 45%.

Arealplanarbeidet har lagt vekt på tiltak som kan støtte opp om positiv folketallsutvikling i tråd med hovedmålet fra samfunnsdelen. Nye tiltak har fokus på næringsarealer, råstoffutvinning og infrastrukturtiltak som veg og molo/ havneutbygginger. Dette er tiltak som kan øke antallet arbeidsplasser, bedre kommunikasjonsforholdene, og som kan gi vekst til andelen under 65 år. Det er videre lagt vekt på trivselskappende tiltak som grøntdrag nært der folk bor, småbåthavner og muligheter for fortetting med nye boliger i de ulike lokalsamfunn.

Det har vært gjennomført to styringsgruppemøter, i tillegg til at det har vært god politisk deltakelse av kommunestyrerepresentantene på de ulike folkemøtene. Arbeidsgruppa har hatt jevnlig møter, om lag hver tredje uke utenom ferietid.

Vurdering:

Loppa kommunes arealplan er fra 2002. Gjennom arbeidet med arealkrevende aktiviteter som eksempelvis akvakulturnæringa har en gjennomgående kritikk vært at arealplanen er svært gammel og utdatert. I tillegg har kritikken gått på at den bygger på et gammelt kunnskapsgrunnlag. Det har også kommet kritikk på manglende risiko og sårbarhetsanalyse i det gamle planarbeidet.

Planforslaget som nå legges fram for politisk behandling inneholder nytt plankart, planbeskrivelse og konsekvensutredning med risiko og sårbarhetsanalyse (ROS). Den nye arealplanen har med alle forhold som tidligere planverk har manglet.

Føringer fra samfunnsdelen og planprogrammet

Kapittel 8 i samfunnsdelen gjør rede for en rekke innspill som er kommet i medvirkningsprosessene til samfunnsdelen. Disse er ikke satt opp som spesifikke krav, men de er tatt med videre i planprogrammet og

supplert med mere fagspesifikke tema for boligbygging, fritidsbebyggelse, akvakultur, næringsutvikling og stedsutvikling for Øksfjord og de ulike lokalsamfunn.

Noen av innspillene og temaene som løftes fram både i samfunnsdelen og i planprogrammet for arealplan, krever andre løsninger enn det som er mulig på kommuneplannivå. Noe må avklares gjennom detaljreguleringsplan, noe handler om konkrete utbyggingstiltak og noe handler om politiske prioriteringer og tiltak som krever egne økonomiske bevilgninger.

Planprogrammet har følgende føringer:

For sjø- og kystsonen:

1. Havnene må gjøres mer effektive.
2. Det må reguleres områder for dumping av mudder nær Øksfjord, Nuvsvåg, Bergsfjord, Sandland og Loppa øy.
3. Nuvsfjorden må knyttes til ev. smoltproduksjon i Nuvsvåg.
4. Gjennomføring av bølgedempende tiltak i molohavna i Øksfjord.
5. Avsette sjøarealet som Hermes i dag benytter til lagring av fiskeredskaper til dette formålet.
6. Unngå samlokalisering mellom oppdrett og fritidsbebyggelse.
7. Etablere småbåthavn i Øksfjordbotn.
8. Redusere antall låssettingsplasser.
9. Redusere antallet lokaliteter til oppdrett. Lokaliteter som ikke er i bruk/ikke planlegges benyttet i nær framtid bør fjernes fra arealplanen.
10. Det må reguleres tilstrekkelig med arealer til havneformål for å sikre framtidige behov.

Landarealene:

11. Det bør settes av arealer for boligbygging på både på kort og lang sikt på de steder der det forventes økt aktivitet/ønske om å bygge boliger.
12. Utvide Vassdalen industriområde mot Finnes. Sett av arealene på sjøsiden av fylkesveien til næringsareal.
13. Vurdere muligheten for etablering av mindre næringsareal andre steder i Øksfjord.
14. Sett av areal til hjellplass i Bergsfjord.
15. Sett av areal til gravplass i Bergsfjord.
16. Omregulering av boligområder til fritidsbebyggelse.
17. Reguler nye områder til fritidsbebyggelse.
18. Reguler områder for uttak av stein og grus nær Øksfjord, Nuvsvåg, Bergsfjord og Sandland/Sør-Tverrfjord.
19. Sikre friluftsområder i hele kommunen.
20. Sikre flere kulturminner.

I planarbeidet har oppdrett fått en del oppmerksomhet. Det er registrert stor motstand mot oppdrett i Frakkfjorden både gjennom tidligere plansaker, men også en viss motstand mot oppdrett andre steder i Loppa. Holdninga har vært at det er nok oppdrett i kommunen. Fra fiskarhold er det gitt tilbakemelding på at de ikke ønsker oppdrettsanlegg ved Marøya øst og ved silda. Samtidig er det slik at oppdrettsaktørene ønsker å utvide sin aktivitet i kommunen både gjennom økt vekst på eksisterende lokaliteter, men også om etablering på nye lokaliteter.

Områder for akvakultur

Det er satt av fire nye områder for akvakultur. Dette gjelder VA1 og VA2 i Frakkfjord som det er utarbeidet detaljreguleringsplan for, men hvor det per dags dato foreligger en innsigelse til fra

Sametinget. I tillegg er det satt av et område øst for Marøya; VA4 og et område øst for Silda ved Røsnes; VA3. Utenfor VA3 og VA4 er det satt områder med kombinerte formål for akvakultur og ferdse som definerer areal for fortøyninger for akvakulturanleggene

I planforslaget for ny oppdrettslokalitet ved Røsnes (Silda) er det gjort følgende vurdering:

Akvakulturnæringen representerer en viktig bransje med stor matproduksjon og gode økonomiske resultater. Samtidig har næringen en del negative virkninger på omgivelsene, som spredning av sykdommer og parasitter, genetisk forurensning ved rømming og stor opphopning av næringsalter på lokaliteter med svake strømforhold. Disse forholdene representerer trusler mot naturmangfoldet som krever særskilt håndtering.

Avbøtende tiltak og vilkår:

- Vurdering av strømforholdene og vannsøylen på lokaliteten av uavhengig og fagkyndig personell.
- Tiltaksplan for forebygging av rømming av oppdrettsfisk, lakselus og sykdomsresistens. Tiltaksplanen skal inneholde konkrete tiltak på hvordan oppdrettslaksen forblir i merdene. Foretaket skal benytte utprøvde metoder og utstyr som kan dokumentere gode resultater over min. 2 års drift.
- Tiltaksplan for redusering av utslipp av klimagasser ved etablering og drift av anlegget.
- Utslipp fra akvakulturanlegget skal ikke skade omkringliggende økosystemer.
- Merder skal sikres og utformes slik at laks ikke rømmer.
- Forby bruk av giftige kobberimpregneringer og andre giftige kjemikalier.
- Minimere svinn og avfall i produksjonen og fokusere på sirkulærøkonomi.
- Fokus på lokal sysselsetting. Sysselsetting av unge fra lokalsamfunnet (ferievikarer mm). Eventuelt kan Loppa kommune vurdere innføring av arealbeskatning.
- Prioritere semi-lukkede og lukkede anlegg.

Tiltaksplanene skal være en del av foretakets løpende drift og kontinuerlig følges opp i dialog med Loppa kommune.

Anbefaling

Innspillet anbefales ved gjennomføring av avbøtende tiltak.

Anbefalinga for ny lokalitet for Marøya øst:

Anbefaling

Det anbefales kun å etablere et nytt akvakulturanlegg i fjordsystemet Bergsfjorden, Sandslandsfjorden og Langfjorden. Lokasjonen ved Silda berører færre interesser enn lokasjonen øst for Marøya. Området har også flere skipsvrak som er ugunstige for drift av oppdrettsanlegg

Faglig anbefaling for Frakkfjorden:

Anbefaling

Det anbefales å ikke gjennomføre tiltaket, men opprettholde Frakkfjorden som viktig gytefelt med låssettingsplasser til fiskeri. Ny akvakulturlokalitet kan gi økt fare for smitte mellom akvakulturanleggene i Kvænangen og Bergsfjorden.

Forslag til: Planutvalgets anbefaling

Planutvalget i Loppa viser til Regjeringens trafikklyssystem for havbruksnæringen. For produksjonsområde 12; Vest-Finnmark, er det grønt lys, og hvor det åpnes for økning i havbruksproduksjonen; 6% for inneværende år. Jamfør «Forskrift om kapasitetsjusteringer for tillatelser til akvakultur med matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret i 2020».

Loppa kommune ønsker at denne veksten også kan skje i vår kommune.

Det stilles som vilkår at smittesituasjonen ved akvakulturanleggene i Kvænangen og Bergsfjorden er opphørt før etablering av VA1 og VA2.

Kommunestyret har tidligere gjort vedtak på at i Frakkfjorden skal det kunne etableres akvakulturanlegg.

PS 21/20 Referatsaker

PS 22/20 Orientering/eventuelt